

УДК: 632.934:633.11

Ефективність систем хімічного захисту посівів пшениці озимої від бур'янів

Черняк, М. О.

ННЦ «Інститут землеробства НААН України» 08162, вул. Машинобудівників 2-Б, смт. Чабани, Києво-Святошинський район, Київська область

Метою роботи було дослідження ефективності хімічного захисту посівів пшениці озимої від бур'янів. Методи. Польові та лабораторні. Результати. Застосування Логран 75, в.г. восени дозволило отримати ефективність знищення бур'янів на рівні 71,2-87,2% за застосування в фазу розвитку рослин пшениці ВВСН 10-13 та 67,0-83,2% за внесення в фазу ВВСН 22-25. А от за застосування гербіциду Логран 75, в.г. з високими нормами (15 г/га) дозволило ефективно контролювати такі види як: лобода біла, гірчак березковидний, гірчак почечуйний, талабан польовий, фіалку польову, гірчицю польову та паслін чорний в фазу розвитку пшениці озимої ВВСН 10-13 та аналогічні види в фазу ВВСН 22-25 з ефективністю знищення на 89,0-100,0%. Осіннє застосування гербіциду ПІК 75, в.г. в фазу пшениці озимої ВВСН 7-9 дозволило ефективно контролювати дводольні бур'яни за рахунок ґрунтової дії препарату. Так, за норми внесення 20 г/га загальна ефективність препарату

була 88,2%, а от за внесення 30 г/га відповідно 96,7%. Досліджено що застосування Логран 75, в.г. навесні дозволило отримати ефективність знищення бур'янів на рівні 60,9-77,2% за застосування в фазу розвитку рослин пшениці ВВСН 27-29 та 53,5-69,8% за внесення в фазу ВВСН 30-35. Весняне застосування гербіциду ПІК 75, в.г. в фазу ВВСН 25-26 дозволило ефективно контролювати дводольні бур'яни за рахунок тривалої ґрунтової дії препарату. Так, за норми внесення 20 г/га загальна ефективність препарату була 75,1%, а от за внесення 30 г/га відповідно 90,9%. Висновки. Весняне застосування гербіцидів є менш оптимальним, адже багаторічні види встигають сформувати потужну кореневу систему, що складно піддається дії препаратів на основі сульфонілсечовини а зимуючі види продовжують свою вегетацію, крім того в ранні строки проростає насіння таких видів як: гірчак, талабан польовий, фіалка польова, підмаренник чіпкий, гірчиця польова, спориш звичайний, та інші.

Ключові слова: гербіциди, бур'яни, пшениця озима, сульфонілсечовина, система захисту від бур'янів

Mykola Cherniak

<https://orcid.org/0000-0002-0651-8033>

УДК: 631.151

Оцінка протибур'янової ефективності систем землеробства та основного обробітку ґрунту в посівах пшениці озимої

Шпирка, Н. Ф.*, Павлов, О. С., Танчик, С. П.

Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, 03041, Україна, *e-mail: Nelya.Shpyrka@gmail.com

Мета. Провести оцінку протибур'янової ефективності систем землеробства та основного обробітку ґрунту в агроценозі пшениці озимої. **Методи.** Польовий, лабораторний, аналітичний, кількісно-ваговий, математично-статистичний. Дослідження проводили в умовах стаціонарного досліді ВП НУБіП України «Агрономічна

дослідна станція» за різних моделей ведення землеробства (фактор А) та систем основного обробітку ґрунту в сівоzmіні (фактор Б). **Результати.** Встановлено, що переважаючими видами у всіх варіантах досліді були зимуючі види бур'янів, відсоткова частка яких коливалась в межах 50-70%, з домінуванням *Descurainia Sophia L.*, *Capsella bursa pastoris L.* та *Consolida arvensis*. Промислова система землеробства забезпечувала відсутність багаторічних видів і лише за поверхневої системи основного обробітку ґрунту чисельність *Elytrigia repens L.*, *Cirsium arvense L.*, *Equisetum arvense L.* досягла 2%. Біологічна система не забезпечувала належного рівня чисельності сегетальних рослин,

Nelya Shpyrka

<https://orcid.org/0000-0002-3816-2772>

Olexander Pavlov

<https://orcid.org/0000-0002-7953-2696>

Semen Tanchyk

<https://orcid.org/0000-0002-4975-7720>

показник їх маси в середньому досягав 227,9 г/м², за промислової та екологічної системи - відповідно 72,5 г/м² та 125,2 г/м² бур'янів. Екологічна система за диференційованого та полицево-безполицевого обробітків ґрунту показала ефективність на рівні контролю, порівнюючи ефекти взаємодії факторів що досліджувались.

Висновки. Екологічна система забезпечує проміжний результат за показником зменшення чисельності бур'янів між промисловою та біологічною системами та дозволяє отримати урожай на рівні контролю.

Ключові слова: *забур'яненість, система землеробства, обробіток ґрунту, пшениця озима.*

УДК 631.53.02:633.854.78

Вплив фракційного складу та терміну зберігання на показники якості насіння соняшника (*Helianthus L.*)

Ящук, Н. О.

Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, 03041, Україна, e-mail: yazchsuk@gmail.com

Мета. Встановити вплив фракційного складу на динаміку фізико-технологічні, посівних та біохімічних показників насіння соняшника під час зберігання. **Методи.** Лабораторний, порівняння, узагальнення та математичної статистики. **Результати.** Упродовж перших трьох місяців зберігання відбувалося більш помітне зростання маси 1000 насінин у сорту 'Сур' (0,4-0,7 г) та менш – у гібриду 'НК Неома' (0,2-0,3 г), а далі поступове зменшення. Істотно вищими показники натуре були у фракції насіння соняшника 3,5-4,5 мм у порівнянні з контроль-

ним варіантом та фракцією 5,0-5,5 мм. Суттєві зміни досліджуваного показника відбувалися у початковий період – у сторону зростання, та після шести-дванадцяти місяців – у сторону зменшення. Найвищими показниками вмісту олії з постійним зростанням значень протягом усього періоду зберігання характеризувалася фракція насіння 5,0-5,5 мм. Одночасно фракція насіння 3,5-4,5 мм мала найнижчі показники вмісту олії та характеризувалася помітним його зменшенням після 12 місяців зберігання. Свого найвищого значення вміст олії досягав після шести місяців зберігання, потім він поступово зменшувався у контрольному варіанті (уся маса насіння) та фракції насіння 3,5-4,5 мм. Показники кислотного числа олії у досліджуваних зразках

Nadiia Yashchuk

<https://orcid.org/0000-0002-5819-2813>